

Ανάγκη λυτρωτικής πυγμής.
Προσπάθεια ερμηνείας και αξιοποίησης της κορωνοϊκής
οδύνης.

Γράφει ο Ηλίας Λιαμής, Σύμβουλος Ενότητας Πολιτισμού.



Η τελευταία οδυνηρή περίοδος των περίπου 14 μηνών, και όσων ακόμη θα χρειαστούν για να την ολοκληρώσουν, αποτελεί κρίση με την έννοια της δοκιμασίας των αντοχών μας, της συνέπειας πράξεων και πνευματικότητας, της αποκάλυψης της προσωπικής αλήθειας σε αντιδιαστολή με φαντασιώσεις και βερμπαλισμούς. Αλήθεια: Είναι κάτι που συμβαίνει πρώτη φορά; Είναι κάτι που θα επαναλαμβάνεται διαρκώς; Και θα είμαστε πάντα οι ίδιοι στις αντιδράσεις; Γιατί αυτός ο υπαρξιακός και –δυστυχώς- εκκλησιαστικός διχασμός; Υφιστάμεθα τις συνέπειες ενός προπατορικού αμαρτήματος η βιώνουμε διαρκώς ένα πρωτογενές αμάρτημα, μία πρωτογενή πρόκληση με πρωτογενείς και διαρκώς ενεργές ανθρώπινες αντιδράσεις;

Τα ερωτήματα αυτά τίθενται από τον πόνο ενώπιον της εικόνας που παρουσίασε –και συνεχίζει να παρουσιάζει η Εκκλησία μας- στην ελληνική κοινωνία και να διασύρεται σκανδαλίζοντας τους «εντός» και «εκτός»

εξαιτίας αλόγων –και ουχί υπερλόγων- λόγων και πράξεων μελών της, συχνά με αυξημένη επιρροή –φυσική και, πλέον, ψηφιακή- σε πολλούς αδελφούς μας.

Είναι κρίμα να πάει χαμένη, ιδιαίτερα για την Εκκλησία, η κρίση του κορονοϊού που, αργά ή γρήγορα, οδεύει προς εκτόνωση. Και είναι κρίμα γιατί πληρώθηκε με διχασμό, τοξικές σκέψεις, σκανδαλώδεις αντιδράσεις, οδυνηρές αποκαλύψεις και κυρίως με σωματική οδύνη και ανθρώπινες ζωές.

Η αγωνία εξεύρεσης απάντησης στα ανθρώπινα λάθη και την ανθρώπινη τραγωδία αποτελούν, ίσως, την πιο διαχρονική αλλά και την πιο δύσκολη ενασχόληση της ανθρώπινης σκέψης. Άραγε, τα ανθρώπινα λάθη επαναλαμβάνονται ή η ανθρώπινη ιστορία αποτελεί διαδρομή από λάθος σε λάθος; Γιατί, φαίνεται, να μην διδασκόμαστε από τα λάθη μας και τα ξαναζούμε; Όποιο λάθος δεν μας διδάσκει, είναι άραγε μοιραίο να το ξαναζήσουμε; Γιατί οι συνέπειες των λαθών, με κορυφαίο το προπατορικό αμάρτημα, επιβαρύνουν τις, φαινομενικά, αθώες επόμενες γενεές; Και, ειδικά, στα σημερινά δικά μας: Οι πολλές τραγελαφικές αντιδράσεις, σε τι οφείλονται; Σε αμαρτίες των γονέων; Σε αμέλεια των τέκνων ή στην απάντηση που καλείται να δώσει η κάθε γενιά σε πανανθρώπινα και διαχρονικά ερωτήματα;

Η χριστιανική θεολογία, αντί να ασχοληθεί τόσο με απαντήσεις που θα χαρακτηρίζονται από αντίφαση ανάμεσα στο προκαθορισμένο και την ανθρώπινη ελεύθερη βούληση, προτιμά να καταφύγει στη έξοδο από τον διασπασμένο χρόνο –παρελθόν, παρόν, μέλλον- και να προβάλλει τον «λειτουργικό χρόνο». Η έννοια του «λειτουργικού χρόνου» που αποτελεί θεμελιώδες μέγεθος της ορθόδοξης λατρείας, αυτό το διαρκές «σήμερον» που τόσο ανάγλυφα αναδύεται, ιδιαίτερα στις Ακολουθίες της Μ. Εβδομάδος που πρόσφατα βιώσαμε, υπερβαίνει, χωρίς όμως και να αναιρεί, τον γραμμικό χρόνο. Αυτό το γεγονός μάς δίνει το δικαίωμα να αναζητούμε στην διαφορετική αυτή προσέγγιση του χρόνου απαντήσεις για την κάθε κρίση που προκύπτει, αντιμετωπίζοντας το παρελθόν, αλλά και το μέλλον, ως παρόν. Και μάλιστα, κατ' εξοχήν πηγή τέτοιων απαντήσεων αποτελεί η Βίβλος, της οποίας τα γεγονότα, είναι συγχρόνως ιστορικά και εσχατολογικά, άπαξ τετε-λεσμένα αλλά και διαρκώς εναργή και εν εξελίξει, εκπληρωμένα, αλλά όχι ολοκληρω-

μένα. Μέσα στο πλαίσιο αυτό τοποθετείται και η πρώτη μεγάλη και τραγική προπατορική περιπέτεια.

Λάθος αξιολόγηση.

Η βρώση του καρπού του δέντρου στον Παράδεισο αποτελεί κλασική υπόθεση λανθασμένης αξιολόγησης των δεδομένων. Ο άνθρωπος δείχνει εμπιστοσύνη στη λάθος φωνή και δεν λαμβάνει υπόψη στοιχεία και επιχειρήματα που θα τον οδηγούσαν στη σωστή επιλογή. Π.χ. ένας ανταγωνιστής θεός δεν θα δημιουργούσε εκ του μηδενός υποψηφίους ανατροπείς του.

Εμμονή στη γυμνότητα.

Όταν ήρθαν οι συνέπειες του προπατορικού αμαρτήματος, δεν λειτούργησαν ως παράγοντες αναθεώρησης. Η γυμνότητα ως συμβολική εικόνα όχι μόνον της απέκδυσης της ζωής αλλά και της απέκδυσης από κάθε επιχείρημα της αρχικής επιλογής, δεν οδηγεί στην καταρχήν ακινησία σε μία κατηφόρα ξεπεσμού και στη νέα αξιολόγηση των δεδομένων με σκοπό την ανηφορική επιστροφή, αλλά στην επιτάχυνση αυτής της ροπής προς θάνατον. Η μεγάλη ευκαιρία αναστολής της καταστροφής περιλαμβάνεται στην θεϊκή ερώτηση «Αδάμ, που εί;», στην οποία δίδεται μία θλιβερή απάντηση: «Σε άκουσα στον κήπο, φοβήθηκα και κρύφτηκα, γιατί είμαι γυμνός».

Η διάσπαση.

Στην κατηφορική αυτή πορεία, η πρωτογενής ανθρώπινη κοινωνία διασπάται. Πρώτη συνέπεια της εμμονής στη γυμνότητα είναι η αποκοπή από τον άλλον, η καχυποψία και η ενοχοποίηση του. Δεν είμαστε πια μαζί, λέει στην πράξη ο Αδάμ στην Εύα, δεν είσαι πια σαρξ εκ της σαρκός μου και οστούν εκ των οστέων μου. Είσαι ο άλλος, ο ξένος, ο ύποπτος, ο καταστροφέας μου.

Η εξασφάλιση της ατομικής αξίας.

Πίσω από την ενοχοποίηση της Εύας, ο Αδάμ θέλει να διατηρήσει την φαντασιακή του ακεραιότητα, την αθωότητά του. Κάπου δημιουργείται η υποψία πως είναι σαν να λέει στο Θεό: «Καλά ήμασταν οι δυο μας, τι την

ήθελες αυτήν;» Ο Αδάμ ουσιαστικά οραματίζεται έναν παράδεισο χωρίς Εύα. Είναι η παρείσακτη, η μιαρή, η περιττή.

Η πρόσφατη κρίση αποδεικνύει πως το προπατορικό είναι ουσιαστικά διαχρονικό και πρωτογενές και πως δεν υφιστάμεθα μόνον τις επιπτώσεις ενόχων προπατόρων, εμείς οι αθώοι, αλλά συμβάλλουμε και στην ανακύκλωση μοιραίων λαθών, έστω και αν, κατά τους Πατέρες, η ροπή προς την αμαρτία, προς τη μη αρτιότητα, προς τον θάνατο είναι πιο έντονη. Η σύγκρουση μεταξύ εμπιστοσύνης στον Θεό και αποστασίας είναι εν εξελίξει και αφορά και τα έσχατα και εμείς συμβάλλουμε με ζήλο, έστω και «ου κατ' επίγνωσιν», σε ενίσχυση της προπατορικής και πρωτογενούς απιστίας

Όταν τα γεγονότα χτύπησαν την πόρτα της ψυχής μας, των ενοριών μας, της Εκκλησίας μας, της κοινωνίας μας ολόκληρης, η λάθος αξιολόγηση υπήρξε κραυγαλέα. Στην αρχή δεν υπήρχε τίποτα, κατόπιν ήταν μία κοινή γρίπη, κατόπιν δεν ήταν πανδημία, κατόπιν δεν ήταν θανατηφόρα, κατόπιν έγινε για να ελεγχθούν οι ανθρώπινες κοινωνίες και κατόπιν έγινε για να μειωθεί ο παγκόσμιος πληθυσμός. Ένα ένα, τα ενδύματα της λάθος αξιολόγησης αφαιρούνταν μέχρι που επήλθε η απόλυτη γυμνότης.



Η συνείδηση της γυμνότητας αυτής, σπανίως οδήγησε τους διαπρύσιους συνωμοσιολόγους σε συντριβή. Συχνότερα τους οδήγησε σε μία ένοχη σιωπή και συχνότατα σε μία τοξική εμμονή, η οποία άνετα θα μπορούσε να χαρακτηριστεί ως δαιμονική, καθώς χαρακτηρίστηκε από την άρνηση αναγνώρισης της λάθος αξιολογήσεις στο όνομα της διατήρησης του κύρους, ιδιαίτερα του διαδικτυακού κύρους, που απήλαυσαν –και συνεχίζουν να απολαμβάνουν- αρκετοί κατά φαντασίαν πνευματικοί ηγέτες.

Την γυμνότητα ακολούθησε η διάσπαση μεταξύ καθαρών και μιαρών, φλογερών νέων ομολογητών και χλιαρών στην πίστη, συμβιβασμένων με το κράτος και ηρωικών δεδιωγμένων στο όνομα της Παραδόσεως, πλην τακτικώς μισθοδοτούμενων από τους διώκτες. Η Εκκλησία μας, τον οποίον αρεσκόμεστε να χαρακτηρίζουμε ως «νέο παράδεισο», βίωσε και συνεχίζει να βιώνει, άγνωστο μέχρι τότε, την αποθέωση του άλλου ως ξένου, ως ενόχου, ως μιαρού. Βεβαίως, θέλουμε Παράδεισο, αλλά χωρίς «αυτούς». Και πίσω από όλα αυτά, ως ένα εφιαλτικό φόντο, η αποθέωση του ναρκισσισμού και η παράδοση σε ένα εφιαλτικό ενδεχόμενο, όπου κάποιοι θα ζήσουν περισσότερο, ακόμη και από τα παιδιά τους που εμβολιάστηκαν, απολαμβάνοντας –άραγε τι είδους- τη ζωή, όπου κάποιοι θα μείνουν ως οι έσχατοι να κυκλοφορούν σε έναν μετά θάνατον Παράδεισο, ελπίζοντας πως θα έχουν ξεχάσει φίλους και συγγενείς οι οποίοι «πρόδωσαν» την πίστη τους, ακούγοντας τους γιατρούς και τους δήθεν πλανημένους Επισκόπους τους. Και πράγματι, πρέπει να προσεύχονται να τους έχουν ξεχάσει, όταν αντιληφθούν πως η διάκριση δεν είναι μεταξύ Παραδείσου και Κολάσεως, αλλά μεταξύ κοινωνίας και μοναξιάς, μεταξύ θεάσεως πρόσωπο προς πρόσωπο και αίσθησης μιας παρουσίας, δεμένης πέσω μας, της οποίας αδυνατούμε να δούμε το πρόσωπό της.

Απαιτεί θάρρος να ερμηνεύσει κανείς τα γεγονότα βάσει του μοντέλου της Γενέσεως, διότι αυτομάτως θα πρέπει να υιοθετήσει όλα τα πνευματικά μέσα της Εκκλησίας που, επί 2.000 χρόνια, μέσω της άσκησης, της υπακοής, της συγκατάβασης, της ευγένειας, της μετανοίας και όλων εκείνων των σωστικών της μέσων, προσπαθεί να επουλώσει αυτές ακριβώς τις αρχέγονες πληγές.

Και επειδή, κατεξοχήν φορείς των μέσων αυτών είναι οι έχοντας αναλάβει τα ύψιστα εκκλησιαστικά αξιώματα, η ευθύνη επούλωσης βαραίνει ήδη

στους ώμους τους και οι περιστάσεις περιμένουν τις ενέργειές τους, με διάκριση ανάμεσα στην φιλόνηρωπη νουθεσία και την λυτρωτική πυγμαή που αποτελεί το έσχατο μέσον αποκάλυψης της πνευματικής διαστροφής, της καλυμμένης συχνότατα υπό το ένδυμα της υπέρ (super) Ορθοδοξίας._

Πηγή : <https://www.pemptousia.gr/>